Jaarverslag 2022

Bestuurlijke handhaving

Gemeente Rotterdam

Inleiding

De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde binnen zijn gemeente. Om deze taak goed te kunnen uitoefenen, beschikt de burgemeester over de nodige bevoegdheden die zijn vastgelegd in nationale (Gemeentewet) en lokale wetgeving (APV). Daarnaast zijn er enkele bijzondere wetten die de burgemeester bevoegdheden toekennen. De Opiumwet bijvoorbeeld die het sluiten van een (drugs)pand mogelijk maakt. Al deze bevoegdheden kunnen leiden tot bestuurlijke maatregelen. Dit zijn geen sancties of straf, maar acties om de openbare orde en het woon- en leefklimaat in onze stad te herstellen en te beschermen.

In 2022 heeft de burgemeester in totaal ongeveer 500 dossiers behandeld. Hiervan hebben 242 geleid tot een bestuurlijke maatregel. Daarnaast heeft hij 147 waarschuwingen gegeven aan bewoners, pandeigenaren en ondernemers in de stad. De directeur van Stadsbeheer is ook bevoegd waarschuwingen te geven namens de burgemeester. Dit is in 2022 167 keer gebeurd. In het verslag staan deze apart benoemd, in de infographic en de totaalcijfers zijn deze waarschuwingen vanaf 2022 wel meegerekend.

De burgemeester kan ook afzien van een maatregel, ervoor kiezen een rapportage niet in behandeling te nemen of bijvoorbeeld een spoedsluiting niet te verlengen. De burgemeester behandelt deze dossiers wel, maar dit leidt in dit verslag niet tot een concreet resultaat. Hierdoor is het totaal aantal maatregelen en waarschuwingen niet altijd gelijk aan het totaal aantal binnengekomen rapportages.

Bibob staat voor 'bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur'. Deze wet geeft de burgemeester of het college van Burgemeester en Wethouders een instrument om te voorkomen dat een vergunning, subsidie of overheidsopdracht wordt misbruikt voor criminele activiteiten. Volgens de Wet Bibob kan de burgemeester of het college van Burgemeester en Wethouders een subsidie, vergunning of overheidsopdracht intrekken of weigeren of onder bepaalde voorwaarden verstrekken. Bibob-instrumenten kunnen ook worden ingezet bij vastgoedtransacties en aanbestedingen. In Rotterdam hebben 220 Bibob-onderzoeken geleid tot een advies. Deze gingen o.a. over het verstrekken van horeca- en omgevingsvergunningen en de verkoop van vastgoed door de gemeente.

In dit verslag leest u welke maatregelen de burgemeester van Rotterdam in 2022 heeft genomen, verdeeld over diverse beleidsterreinen. Ook ziet u hoe de toetsing daarvan bij zaken van bezwaar en beroep is verlopen. Ten slotte wordt beschreven hoe vaak de Wet Bibob is toegepast. Hieronder volgt per beleidsportefeuille een toelichting op de cijfers. Deze cijfers zijn ook terug te vinden in de bijbehorende infographic bestuurlijke maatregelen 2022.

Inhoud

1. Handhaving Opiumwet 13b **4**

2. Horeca, Alcoholwet en coffeeshops **6**

2.1 Horeca en Alcoholwet 6

2.2 Handhavingsverzoeken 7

2.2 Coffeeshops 7

3. Overlastgevende personen **8**

4. Handhaving woonoverlast op basis van artikel 174a en 175 van de Gemeentewet **9**

5. Handhaving bij voor publiek openstaande gebouwen **10**

5.1 Vergunningplicht en heling 10

6. Handhaving illegale prostitutie **12**

7. Verzoeken tot opheffing van de sluiting **13**

8. Bezwaar- en beroepsprocedures **14**

9. Kenniscentrum Bibob **15**

1. Handhaving Opiumwet 13b

Wanneer in een woning of pand een handelshoeveelheid drugs wordt aangetroffen, kan de burgemeester de woning sluiten op grond van artikel 13b van de Opiumwet. Een sluiting neemt de overlast bij het drugspand weg en zorgt dat de rust in de omgeving terugkeert. In 2022 leverde de politie in totaal 160 dossiers aan op grond van de Opiumwet, waarvan de burgemeester er 152 in behandeling heeft genomen.

De burgemeester heeft 89 panden gesloten op grond van artikel 13b van de Opiumwet. 80 daarvan waren woningen en 9 bedrijfspanden. De meeste gesloten woningen en bedrijfspanden lagen in Feijenoord (24), Charlois (18) en Noord (8). 63 keer is een laatste waarschuwing gegeven aan de bewoner(s) en pandeigenaar.

21 van de aangeboden dossiers gingen over strafbare voorbereidingshandelingen. Dat betekent bijvoorbeeld dat er versnijdingsmiddelen waren aangetroffen. Of middelen die geschikt zijn om drugs mee te verwerken, te vervoeren of te verhandelen. Driemaal leidde dit tot het sluiten van een bedrijfspand, vijftienmaal tot een woningsluiting en tweemaal tot een laatste waarschuwing.

De burgemeester ontving in 2022 substantieel minder rapportages van de politie dan de voorgaande jaren. Een duidelijke verklaring daarvoor ontbreekt. In verhouding is vaker een laatste waarschuwing afgegeven in plaats van een opgelegde sluiting. Voor een deel past dat bij de ambitie om in dit soort gevallen een bredere en nog nadrukkelijkere belangenafweging te maken. Dit ook met het oog op de evenredigheid van de maatregel en de menselijke maat. Belangrijk hierbij is een verscherpte blik op alle feiten en omstandigheden wanneer er minderjarige kinderen betrokken zijn bij een dossier. In de 27 gevallen dat hier sprake van was, heeft de burgemeester 11 keer de woning gesloten. In alle gevallen werkt de gemeente nauw samen met zorgpartners. Ook bij zeer kwetsbare (meerderjarige) Rotterdammers wordt hier extra rekening mee gehouden.

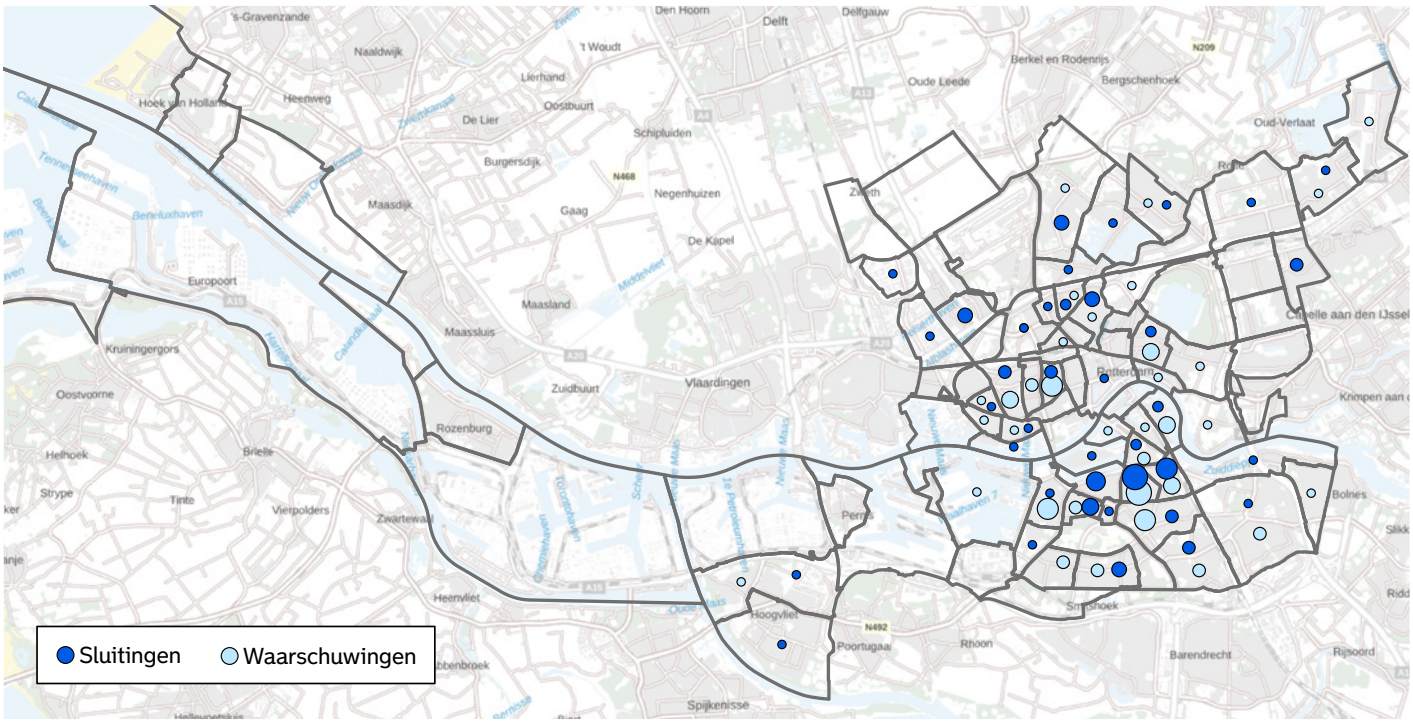

Evenredigheid van besluiten

In 2022 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een aantal belangrijke uitspraken gedaan over de evenredigheid van besluiten. Als gevolg van deze uitspraken wordt in besluiten van de burgemeester nog uitgebreider gemotiveerd waarom een maatregel evenredig is.

Wanneer de inbreuk op belangen groter is, zoals bij minderjarige kinderen, zal door de rechter indringender worden getoetst of de burgemeester bij de beoordeling van alle belangen een evenredige afweging heeft gemaakt. Ook de Nationale Ombudsman en de Kinderombudsman deden onderzoek naar dit thema. In het rapport Als de overheid niet thuis geeft roepen zij gezamenlijk op tot betere bescherming van fundamentele mensenrechten en een betere afweging van belangen bij verschillende vormen van uithuisplaatsingen.

Een praktijkvoorbeeld uit 2022 illustreert hoe belangen worden gewogen. Buurtbewoners meldden overlast van rondhangende drugsgebruikers en vermoedens van dealen vanuit een woning. Omwonenden voelden zich steeds onveiliger in hun buurt, politieonderzoek bevestigde dit. Bij een doorzoeking trof de politie een handelshoeveelheid harddrugs en allerlei verpakkingsmaterialen aan die wezen op verkoop in kleinere hoeveelheden. In de woning bleek ook nog een peuter te wonen. De burgemeester woog alle belangen af en besloot de woning te sluiten.

De bewoners vroegen een voorlopige voorziening aan bij de rechtbank om de sluiting af te wenden en schakelden ook de Rotterdamse Ombudsman in. De rechter wees het verzoek om een voorlopige voorziening af, dus de woning mocht alsnog gesloten worden. Toch werd gezien de belangen en de omstandigheden, de sluiting 'on hold' gezet om de bewoners, de gemeente, de hulpverlening en de woningcorporatie een laatste mogelijkheid te bieden om tot een passende oplossing te komen. Een oplossing die in het belang van het kind en de andere bewoners was, maar ook van de omwonenden.

De bewoners kregen bij wijze van hoge uitzondering twee andere woningen en hulp en zorg aangeboden. Dit aanbod werd door de bewoners geweigerd en intussen hield de drugsoverlast rond de woning aan. De burgemeester besloot na een maand de sluiting alsnog door te zetten. Het besluit van de burgemeester is in bezwaar in stand gebleven.

2. Horeca, Alcoholwet en coffeeshops

2.1 Horeca en Alcoholwet

Handhaving in de horeca heeft als doel te zorgen voor een veiliger woon- en leefklimaat. Ook voorkomt handhaving (verdere) aantasting van de openbare orde. Het gaat ook om het herstel van de openbare orde als deze is geschaad. Het handhavingsarrangement Horeca geeft weer hoe de gemeente in principe handelt bij specifieke overtredingen. Dit arrangement is onderdeel van de Horecanota 2017-2021.

In 2022 heeft de burgemeester in totaal 311 bestuurlijke rapportages ontvangen die betrekking hadden op de horeca. Het gaat om overtredingen van de Algemene plaatselijke verordening (APV), bijvoorbeeld te lang open zijn, zonder de juiste vergunning exploiteren of (ernstige) geweldsincidenten. Daarnaast gaat het om overtredingen van de Alcoholwet, bijvoorbeeld het schenken van alcohol voor gebruik elders dan ter plaatse of het niet aanwezig zijn van leidinggevenden.

De burgemeester heeft in 2022 65 maatregelen genomen op grond van de APV en de Alcoholwet. 7 keer is een horeca-inrichting gesloten voor een periode van 2 weken tot 3 maanden. Daarnaast heeft de burgemeester 12 spoedsluitingen opgelegd, bijvoorbeeld omdat zich een ernstig geweldsincident had voorgedaan bij een horeca-inrichting. Hiervan zijn 6 verlengd naar 3 maanden. In 2022 zijn 7 exploitatie- of Alcoholwetvergunningen ingetrokken. De overige overtredingen hebben geleid tot onder andere 7 lasten onder dwangsom, tweemaal het beperken van de sluitingstijden en tweemaal het geven van een hersteltermijn. Ook zijn 7 boetes uitgedeeld naar aanleiding van overtredingen op de Alcoholwet.

De burgemeester heeft in 2022 zelf 51 waarschuwingen gegeven aan horeca-inrichtingen. Stadsbeheer heeft in 2022 in mandaat 155 waarschuwingsbrieven verstuurd. Een aantal van de ontvangen dossiers is door de burgemeester niet in behandeling genomen, omdat de overtreding niet zwaar genoeg was. Of omdat een toezichthouder zelf gemandateerd was om de eerste handhavingsstap op te leggen (veelal een waarschuwing).

Wat opvalt is dat het aantal genomen maatregelen lager is dan in 2019, het laatste jaar zonder horeca-lockdowns in verband met covid-maatregelen. De daling komt onder andere doordat er minder zaken waren die te maken hadden met (ernstig) geweld en andere strafbare feiten, zoals drugs en wapenincidenten. Deze zaken leiden normaliter vaak tot een bestuurlijke maatregel.

2.2 Handhavingsverzoeken

Er zijn in 2022 3 handhavingsverzoeken gedaan bij de burgemeester om op te treden wegens een vermeende horeca-overtreding in Delfshaven. Eén verzoek is nog in behandeling. De overige 2 hebben geleid tot aanpassingen in de bedrijfsvoering van de onderneming.

2.3 Coffeeshops

Het Rotterdamse coffeeshopbeleid kent als uitgangspunten:

- overlast bestrijden;
- criminaliteit tegengaan;
- kwetsbare groepen – vooral jongeren – beschermen; en
- gebruikers beschermen door de markten van harddrugs en softdrugs te scheiden.

De kern van het beleid is dat het gedogen van de coffeeshops zo min mogelijk overlast oplevert. En dat de openbare orde en het woon- en leefklimaat in de omgeving van de coffeeshops worden beschermd.

In Rotterdam zijn 39 coffeeshops. Deze worden ten minste driemaal per jaar door de politie gecontroleerd. Tijdens de controles wordt nadrukkelijk gelet op de naleving van de AHOJG+-criteria[1]. In 2022 werd een coffeeshop tweemaal met spoed voor 2 weken gesloten in verband met ernstige geweldsincidenten. Dezelfde coffeeshop werd ook voor een periode van 3 maanden gesloten.

Ligt een coffeeshop in een woonstraat, in een concentratiegebied, of in de buurt van vo-scholen of speciaal basisonderwijs. En overweegt de coffeeshop een andere locatie te zoeken, dan kan de eigenaar daarover in gesprek gaan met de gemeente. Dit is aangekondigd in de brief van 24 oktober 2022 (22bo006152). Voortaan vermeldt dit jaarverslag het als een coffeeshop is verhuisd. Momenteel loopt met één coffeeshop zo'n traject.

---

[1] Gemeentes gedogen in beginsel de verkoop van softdrugs aan de hand van de zogeheten AHOJG+-criteria.
Deze criteria zijn:
A: geen affichering;
H: geen harddrugs;
O: geen overlast;
J: geen verkoop en toegang aan jeugdigen;
G: geen verkoop van grote hoeveelheden (maximaal 5g per transactie en 500g handelsvoorraad);
+: geen combinatie met alcoholhoudende dranken.

3. Overlastgevende personen

De burgemeester kan persoonsgerichte maatregelen inzetten als personen de openbare orde in de buitenruimte herhaaldelijk of ernstig verstoren. Regelmatig komen signalen over overlastgevende personen vanuit de politie bij de burgemeester terecht. Een persoonsgerichte maatregel is onderdeel van een bredere aanpak. Bij de afweging om een maatregel op te leggen neemt de burgemeester naast de politie informatie ook andere informatie uit de wijk mee bij de beoordeling van een dossier. In afstemming met betrokken partijen kan ook worden gekozen voor een andere aanpak dan het opleggen van een bestuurlijke maatregel. Hierbij kan worden gedacht aan een intensiever zorgtraject of een strafrechtelijke opvolging.

In 2022 heeft de burgemeester 33 dossiers ontvangen. De burgemeester heeft aan 11 personen een gebiedsverbod opgelegd. Dit betrof overlastgevende jeugd en dakloze personen. Verder heeft de burgemeester 7 lasten onder dwangsom opgelegd, waarvan 6 in het kader van messengeweld en één in verband met drugs dealen. Tweemaal is een last overtreden en moest de overtreder hiervoor een bedrag betalen. Eenmaal heeft de burgemeester afgezien van een maatregel.

4. Handhaving woonoverlast op basis van artikel 174a en 175 van de Gemeentewet

Bij zeer ernstige overlast vanuit een woning, waarbij geen sprake is van drugshandel, kan de burgemeester de woning sluiten op grond van artikel 174a van de Gemeentewet. In 2022 heeft de burgemeester dit 4 keer met spoed gedaan.

Als er vrees bestaat voor ernstige wanordelijkheden, bijvoorbeeld bij een beschieting van een woning of het aanbrengen van een explosief aan een pand, kan de burgemeester met een noodbevel de woning of het pand sluiten. Dit doet hij op grond van artikel 175 van de Gemeentewet. In 2022 is 15 keer een noodbevel gegeven voor tijdelijke sluiting op grond van dit artikel. 4 keer moest de burgemeester opnieuw een noodbevel geven en daarmee de sluiting verlengen.

In de zomer van 2022 zagen we opnieuw een groot aantal heftige incidenten met betrekking tot woningen en winkels. De burgemeester heeft in het verleden gelobbyd voor de uitbreiding van artikel 174a van de Gemeentewet. Die uitbreiding maakt het mogelijk in dit soort ernstige gevallen op een gepaste manier op te treden door de woning tijdelijk te sluiten. Dat kan ook als wapens worden aangetroffen. Inmiddels is het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer gestuurd.

5. Handhaving bij voor publiek open-staande gebouwen

De burgemeester kan een voor publiek openstaand gebouw, zoals een winkel of garage, sluiten in het belang van de openbare orde en het woon- en leefklimaat. Dit gebeurt bij illegale en/of ongewenste activiteiten en om overlast te voorkomen. Dit heeft de burgemeester in 2022 7 keer gedaan, waarvan 2 keer met spoed. Hier was sprake van diverse overtredingen, waaronder illegaal gokken, frauduleuze betalingen en het inbouwen van verborgen ruimtes. De spoedsluitingen zijn opgelegd omdat er een ernstig gevaar was voor de openbare orde. Ook heeft de burgemeester 3 waarschuwingen gegeven in verband met aanhoudende overlast vanuit een winkel of diverse lichte overtredingen.

Zoals in de bijgevoegde raadsbrief genoemd, zal de burgemeester vanaf dit jaar in het jaarverslag de specifieke inzet en maatregelen ten aanzien van illegale gokpraktijken benoemen:

- De burgemeester ontving in totaal 7 dossiers die te maken hebben met illegaal gokken. Dit betreft zowel winkels als horecazaken;
- In 2 gevallen is het pand of de horeca-inrichting gesloten voor de duur van 3 maanden;
- 2 dossiers hebben geleid tot een bestuurlijke waarschuwing;
- 3 rapportages konden vanwege juridische beperkingen niet in behandeling worden genomen.

5.1 Vergunningplicht en heling

De burgemeester kan maatregelen treffen om heling door opkopers tegen te gaan. Hij heeft 2 keer een ondernemer en pandeigenaar gewaarschuwd, omdat deze het Digitaal Opkopers Register (DOR) niet (juist) bijhield. Stadsbeheer heeft hiervoor 12 waarschuwingsbrieven verstuurd. Eenmaal voelde de burgemeester zich genoodzaakt een garage te sluiten voor de duur van één maand, omdat hier gestolen voertuigonderdelen werden aangetroffen. Eenmaal moest een juwelier dicht in verband met het herhaaldelijk niet goed bijhouden van het DOR.

Is er is in 2022 geen aanleiding geweest voor de burgemeester om een pand, branche of gebied in Rotterdam een vergunningplicht op te leggen.

Sluiten van winkels en garages

Bepaalde ondernemingen in Rotterdam waren de afgelopen jaren het doelwit van heftige geweldsincidenten, zoals beschietingen of explosies. Wanneer dit gebeurt, moet de burgemeester snel kunnen optreden. Hiermee probeert hij herhaling te voorkomen, maar vooral ook de rust in de omgeving van het pand terug te laten keren. Het herstel van de openbare orde en het woon- en leefklimaat staat voorop.

Dit woon- en leefklimaat staat ook onder druk als sprake is van (langdurige) overlast in of vanuit een pand. Denk hierbij aan winkelbezoekers die zich intimiderend gedragen voor de ingang, maar ook aan het ontoelaatbaar wegscheuren van auto's en motoren bij garages. Ook als er illegale activiteiten plaatsvinden, kan de burgemeester optreden en het pand sluiten. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij een garage die verborgen ruimtes inbouwt om drugs te vervoeren. Of bij een winkelondernemer die in zijn kelder illegale goksites aanbiedt op laptops.

Afgelopen jaren kreeg de burgemeester al vaker rapportages aangeboden van de politie waarin bovengenoemde incidenten stonden beschreven. Omdat deze steeds vaker en heftiger voorkwamen, heeft de burgemeester in december 2022 de Beleidsregel sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen Rotterdam 2022 vastgesteld. Hierin staat helder wanneer en waarom de burgemeester optreedt. Op die manier verduidelijkt de burgemeester zijn bevoegdheid uit artikel 2:35 van de Algemene plaatselijke verordening Rotterdam 2012.

In januari 2023 kreeg de beleidsregel direct een vuurdoop in de praktijk. Een winkelpand was tot tweemaal toe beschoten, nadat enkele dagen eerder ook al een explosief bij het raam was afgegaan. Met het vastgestelde beleid kon de burgemeester duidelijk aangeven wat de gevolgen kunnen zijn voor ondernemers die te maken krijgen met een dergelijk incident. In dit voorbeeld bleef het bij een spoedsluiting en mocht de winkel na 2 weken weer open.

Klik hier voor de beleidsregel:
Beleidsregel sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen Rotterdam 2022 | Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)

6. Handhaving illegale prostitutie

Het totaal aantal ontvangen dossiers ten aanzien van illegale prostitutie is in 2022 behoorlijk afgenomen ten opzichte van 2021. De burgemeester nam in 2022 in totaal 84 dossiers in behandeling over illegale seksbedrijven en de daarbij betrokken personen (faciliteerders), tegenover 153 in 2021. Deze afname ontstond onder meer door het stopzetten van de extra controles op de naleving van de coronamaatregelen. Daarnaast is in het toezicht minder gefocust op het vinden van illegale seksinrichtingen, maar is breder aandacht besteed aan overlast. Daarbij heeft de gemeente ook andere interventies toegepast dan het sluiten van panden.

In 2022 zijn 28 panden gesloten vanwege het aantreffen van een illegale seksinrichting. 27 maal betrof het een spoedsluiting van een maand, waarvan er 10 zijn verlengd met de duur van 2 maanden. In 20 gevallen is een bestuurlijke waarschuwing gegeven en aan 11 personen is een last onder dwangsom opgelegd voor het faciliteren van illegale prostitutie.

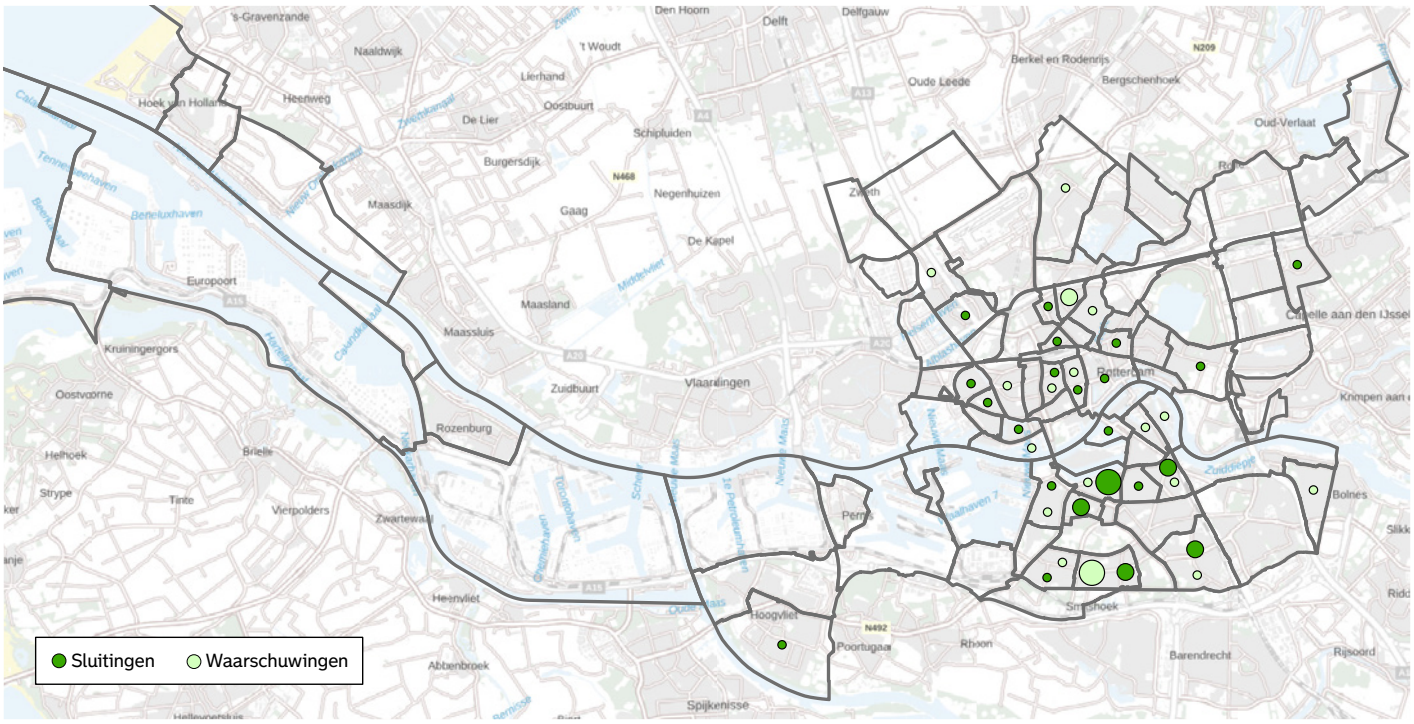

7. Verzoeken tot opheffing van de sluiting

Nadat een pand is gesloten, kan de pandeigenaar een verzoek tot opheffing van de sluiting indienen bij de burgemeester. In 2022 is dit 36 keer gedaan. Daarvan zijn 15 verzoeken ingewilligd, vaak omdat de (malafide) huurder was vertrokken.

8. Bezwaar- en beroepsprocedures

Is iemand het niet eens is met de beslissing van de burgemeester, dan kan deze daartegen bezwaar indienen bij de Algemene Bezwaarschriftencommissie. Deze adviseert de burgemeester over het besluit. Mocht dit niet in het voordeel van de bezwaarmaker zijn, dan kan deze ook naar de rechtbank stappen voor een (hoger) beroepszaak. Als de bezwaarmaker snel een uitspraak van een rechter wil, kan deze een verzoek doen tot een voorlopige voorziening. Deze voorziening (tijdelijke uitspraak) geldt vaak tot het moment van de beslissing op bezwaar of uitspraak.

In 2022 is in totaal 93 keer bezwaar gemaakt tegen een bestuurlijke maatregel. In 56 gevallen is het advies geweest om de bezwaren ongegrond te verklaren. In 17 gevallen heeft de burgemeester het bezwaar wel gegrond verklaard. In 8 gevallen was het bezwaarschrift niet-ontvankelijk. Dit laatste betekent dat het bezwaar bijvoorbeeld te laat is ingediend, of dat het helemaal niet mogelijk was om bezwaar in te dienen.

In 56 gevallen heeft de rechtbank uitspraak gedaan in een beroepszaak. Daarvan zijn er 25 ongegrond, 20 gegrond en 4 niet-ontvankelijk verklaard. De overige ingediende beroepen zijn ingetrokken door de indiener. In de hoger beroepszaken is 10 keer uitspraak gedaan. 5 keer is de burgemeester in het gelijk gesteld door de Raad van State, driemaal is het hoger beroep gegrond verklaard. De overige 2 zaken waren niet-ontvankelijk.

Er zijn 50 verzoeken om een voorlopige voorzienig ingediend bij de rechtbank Rotterdam. De voorzieningenrechter heeft 31 van de verzoeken afgewezen. 12 van deze verzoeken zijn toegewezen, waarmee het besluit van de burgemeester werd geschorst. De overige zijn ingetrokken of niet-ontvankelijk verklaard.

9. Kenniscentrum Bibob

De Wet bevordering Integriteitsbeoordelingen Openbaar bestuur (Bibob) geeft de overheid de mogelijkheid om zich te beschermen tegen het ongewenst faciliteren van criminele activiteiten middels bijvoorbeeld vergunningen of vastgoedtransacties. De burgemeester of het college van Burgemeester en Wethouders toetst of risico's bestaan dat strafbare feiten worden gepleegd of criminele gelden worden witgewassen door de dienst van de gemeente te gebruiken.

In 2022 heeft de burgemeester en het college van Burgemeester en Wethouders 220 adviezen ontvangen over onder andere:

- het al dan niet verlenen van een horecavergunning (94);
- het al dan niet verlenen van een omgevingsvergunning (67);
- de verkoop van vastgoed en/of grond (28).

Wanneer het gemeentelijk onderzoek daarom vraagt kan bij het Landelijk Bureau Bibob (LBB) een advies gevraagd worden. Het LBB heeft toegang tot meer bronnen. In 2022 is hen 26 keer om advies gevraagd.

In 3 gevallen heeft de Bibob-toets geleid tot weigering van de exploitatievergunning. In 6 gevallen heeft het geleid tot een negatief advies. Vijfmaal is de aanvraag gestaakt tijdens de Bibob-procedure. In alle andere gevallen is een positief advies gegeven.

Colofon

Jaarverslag 2022
Bestuurlijke handhaving

Publicatie april 2023

Fotografie
Hans van der Boer
Maarten Duijvensteijn
Sjors Ferreira Ribeiro Heijboer
Irene Hoekstra
Arnoud Verhey

Gemeente Rotterdam